

ГРОШІ ТА РЕЛІГІЯ

Актуальність теми дослідження: тема грошей, фінансів, релігій, приватної власності та християнського відношення до них достатньо складна, але ми всі добре розуміємо, що в житті людині без цих речей не обійтись. Тож необхідно просто розібратись в даному питанні та правильно розставити пріоритети. Щоб і від грошей не відмовитись і власну совість зберегти.

Мета дослідження полягає в тому, щоб дослідити зміст і природу грошей як аксіологічного за сутністю феномена, який безпосередньо впливає на розвиток та функціонування культури як соціального буття людини. Реалізація мети обумовлює вирішення таких завдань: проаналізувати основні світоглядні й методологічні засади, що визначають зміст поняття грошей; визначити місце феномена грошей у розвитку соціального буття як чинника, що визначає логіку і смисл суспільного життя та його спрямованість.

Завдання дослідження: дослідження сутності, функції та історії грошей.

Об'єктом дослідження є гроші їхнє буття та релігійність.

Предметом дослідження є соціально-філософський аналіз грошей як цінності в системі господарської діяльності, що є сферою соціального буття. Економічна теорія до сих пір оперуючи однією із основних, базових категорій - «гроші», не спроможна відповісти на питання: що таке гроші? Тому вона потребує втручання філософії. Концепт грошей є суто дискурсивним, є предметом соціальної філософії й філософії господарства, та має ціннісну природу в системі господарської діяльності людини. Гроші є предметом дослідження не тільки економічної теорії, вони стали також предметом соціально-філософського дискурсу, який лежить в контексті і межах того явища, що описується категорією «культура», «господарство», «цінність». Всі дослідники феномена грошей (представники економічної теорії, соціології, філософії економіки, філософії господарства), виходять з того, що гроші є суто культурним артефактом, культурним феноменом і говорити про них треба в термінах культурологічного аналізу. Тому тлумачення природи, сутності, феноменології грошей тим чи іншим дослідником повністю визначається змістом і сенсом тлумачення ним поняття культури. Більшість дослідників схильні вважати, що визначальним фактором поняття культури є доцільна, цілераціональна й ціннісноорієнтована господарська діяльність. Господарська діяльність розглядається як один з аспектів соціального буття (соціального життя суспільства та людини). І саме поняття «господарство» охоплює у своєму змісті те, що й визначає спочатку культурну іпостась людської діяльності, надає їй «системну цілісність» і «культурну специфіку». Гроші, будучи елементом впорядкування господарства, розкривають свою природу й функції як загальна господарсько-економічна цінність в онтології соціального буття. Визначення грошей в різних дисциплінах: економічна теорія, соціологія, економічна соціологія, подаються залежно від специфіки аналізу і вони не відображають сутність та природу феномена. Саме філософія, яка завжди акумулює знання про метод, дозволяє створити найбільш узагальнене визначення, що впливатиме на формування картини світу та світогляду людини. Гроші стають інституціональним соціальним феноменом ціннісної природи, тому що вони, будучи універсальною транскультурною цінністю, в межах певної легітимациї, фіксують міру цінності певного об'єкта як речі, здатної бути загальним еквівалентом обміну інших речей. Як відомо, економісти вбачають причину появи грошей у розвитку торговельних відносин, антропологи ж підкреслюють їх неторговий початок. Але так чи інакше гроші були різні за формою (черепашки, худоба, хутра, монети, банкноти), але завжди були постійні за змістом, функціями - засіб обміну. На визначення поняття грошей впливав метод дослідження феномена, тому розглянуто носеологічні підходи як економістів, так й соціальних філософів. Аристотель, як і Платон, підкреслював важливу соціальну функцію грошей - бути засобом обміну, порівняння цінностей предметів один з одним. В усіх текстах середньовічних мислителів домінує нормативний метод дослідження. Він виявляється в тому, що переважають оцінні судження з позицій християнської моралі. Міркування мислителів цієї епохи мали в основному апіорний, умоглядний характер. Крім цього важливим елементом доказів було посилення на авторитет, яким був авторитет Священного Писання або праці отців церкви. У творах Ф. Аквінського походження грошей розглядається як наслідок домовленості між людьми. Їх завдання полягає в тому, щоб полегшити неупереджений обмін. Визнаючи необхідність грошей (монети) як засобу обігу, він розглядав їх і як міру речей. [1]

На сьогодні у світі не існує ідеї сильнішої й пристраснішої за ідею мати гроші, і чим більше, тим краще. Це бажання збудує кожного, від малого до великого, незалежно від віросповідання і кольору шкіри, соціального статусу і статевої приналежності. І навіть якщо грошей у вас дуже багато, їх ніколи не буває достатньо.

Грошовий мішок тягав із собою Іуда і за тридцять срібляків продав Христа. Що за сила така, за яку можна продати Бога і створити нову релігію? Згадайте Хаббарда: «Якщо ви хочете заробити мільйон, ви мусите придумати релігію». Яка така чорна магія підлегла цим купорам, яка скеровує людей на злочин і зраду і викликає непогамоване бажання збільшувати їх кількість? Дуже можливо, що хтось наштовхувався на таке у дуже банальних і зовсім нерелігійних обставинах, коли людина, яку ви навчили всього, якій дали дуже багато, залишила вас, пішла, зрадила, щоб мати більше, ніж вона має зараз.

Гроші не пов'язані ні з релігією, ні з дохристиянським язичництвом. Не пов'язані бодай тому, що релігія – окремішне грошей. Це релігія створює догми і складає історії про те, як слід правильно ставитися до грошей, скільки їх потрібно мати і як до них можна і не можна прагнути. Гроші усе пояснюють мовчки, не кажучи вам жодного слова, не будуючи храмів і не вимагаючи їм поклонитися.

Гроші часто порівнюють із кров'ю, і це дуже гарна метафора, вона нібито багато що може пояснити. Але насправді і це визначення бреше. Гроші не можуть бути кров'ю, бо кров нейтральна, а гроші винятково агресивні. До того ж ця метафора може образити християн, для яких кров священна і наповнена зовсім іншого смислу. Кров – не метафора грошей. Гроші – не кров суспільства. Гроші – це сперма суспільства, соціальна функція запліднення і продовження роду. [2]

Висновок: Культура є втіленням цінностей, і вона має певні сфери: господарсько-економічну, політичну, соціальну, духовну. В господарсько-економічній сфері господарство представлено як телеомонна діяльність людини, де відбувається процес з обміну цінностями (результатами праці). Тим самим гроші слід розглядати не тільки як категорію економічного обміну, але і як цінність, що впливає на людське буття, що також дозволяє пізнавати і саму людину. Все це дозволяє «вписати» гроші в метафізичне поле проблем філософії господарства та окреслити «рамки» філософії грошей.

Список використаних джерел

1. [\[http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/35120/1/601.pdf\]](http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/35120/1/601.pdf)
2. [\[https://zn.ua/ukr/SOCIUM/taemne_znachennya_groshev.html\]](https://zn.ua/ukr/SOCIUM/taemne_znachennya_groshev.html)